

Betreft : Moties tegen vlaktekop van Vestering en Thijssen & Bromet op 11 mei in de Tweede Kamer.

Arnhem, 6 mei 2021

Aan de leden van de Vaste Kamercommissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Onderwerp: Stop met grootschalige boskap in de behandeling van de Bossenstrategie op 11 mei a.s.

Geacht lid van de Vaste Kamercommissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

De toekomst van de bossen ligt binnenkort in uw handen bij de stemming over twee moties over de Bossenstrategie van de minister van LNV in de Tweede Kamer op 11 mei aanstaande. Wij constateren met vele anderen **de laatste tien jaar een sterke toename van grootschalige kap** in de Nederlandse bossen met desastreuze gevolgen voor bomen, natuur, landschap, bodem, milieukwaliteit en recreatie. Hierover is in de samenleving grote onrust ontstaan op lokaal, regionaal en landelijk niveau (zie o.a. de website van het Landelijk Netwerk Bos- en boombescherming). Deze onrust was de directe aanleiding voor minister Schouten om een landelijke Bossenstrategie te laten opstellen en een daarvan afgeleide Gedragscode soortenbescherming Bosbeheer. Het is verbijsterend om te constateren **dat in beide stukken de mogelijkheden voor grootschalige kaalkap niet worden ingeperkt, maar juist worden verruimd**. Het gaat dus van kwaad naar erger en dit beleidsvoornemen zal de maatschappelijke onrust dan ook niet wegnemen. Integendeel.

Een belangrijke oorzaak van dit contraproductieve resultaat is dat de opdracht voor beide stukken is gegund aan organisaties die rechtstreeks belang hebben bij zoveel mogelijk werkzaamheden in het bos, met name het oogsten van hout, zoals de Unie van Bosgroepen, de Vereniging van Boseigenaren en de Stichting Bos en Hout. Deze organisaties zijn tevens afhankelijk van overheidssubsidies om houtoogst mogelijk maken. Bosexploitatie is in ons land zonder subsidies namelijk al decennia verliesgevend. De belanghebbenden hebben zichzelf in de Bossenstrategie goed bedeed door lucratieve grootschalige houtoogst op korte termijn mogelijk te maken en in de komende 30 jaar een overheidsbijdrage te claimen van 1,5 miljard euro voor een programma voor 'bosrevitalisering', dat onder valse voorwendsels in feite grootschalige vernietiging van bestaand bos

inhoudt, op kosten van de belastingbetaler (uitgebreide informatie in bijlagen 1, 2 en 3). Er is in dit dossier duidelijk sprake van belangenverstrengeling die in de Bossenstrategie en Gedragscode gecamoufleerd wordt met valse motieven, onjuiste informatie en misleidende zinsneden. In bijlage 3 worden daarvan 54 voorbeelden besproken. Het is schrijnend en onaanvaardbaar dat kritische deskundigen en (groeperingen van) verontruste burgers niet geraadpleegd zijn bij de opstelling van de Bossenstrategie en de Gedragscode. Zij zijn door de bosbouwlobby buiten de deur gehouden (bijlage 2). De huidige Bossenstrategie komt dus voort uit een kokervisie op bosbeheer waarbij houtoogst voorop staat; gaat gepaard met belangenverstrengeling, vriendjespolitiek en het verstrekken van misleidende en onjuiste informatie aan het parlement; en is op ondemocratische wijze tot stand gekomen. Het zou de Tweede Kamer sieren als zij korte metten maakt met dit wanbeleid en de Bossenstrategie als geheel zou verwerpen of op zijn minst tot controversieel onderwerp zou verklaren dat niet met een demissionaire regering mag worden afgehandeld.

Eén onderwerp in de Bossenstrategie in het bijzonder is controversieel, namelijk de schaal waarop bomen in bossen mogen worden geoogst. Het betreft de effecten van grootschalige vlaktekop (kaalkap) op bossen, en bijgevolg de wenselijkheid of noodzaak van deze vorm van bosbeheer. Hierover zijn al in juni 2020 vragen gesteld vanuit deze Kamercommissie in een andere samenstelling. Daarop heeft minister Schouten een rapport laten vervaardigen over de ecologische effecten van vlaktekop (=kaalkap) door Den Ouden en Mohren, beiden medewerkers van de Landbouwniversiteit te Wageningen, tevens exponenten van de bosbouwlobby. In het door hen uitgebrachte rapport wordt kaalkap als een toelaatbare vorm van bosbeheer beschouwd en zelfs als 'gunstig' voor bossen aangeprezen. Inmiddels zijn tal van fouten en misleidende concepten in dit rapport aangetoond (bijlage 1, 2, 3). Zo wordt het ingeburgerde begrip 'groepenkap' voor kap van bomen tot een maximum oppervlakte van 0,1 hectare door de auteurs in hun rapport op slinkse wijze verruimd tot een maximum oppervlakte van 0,5 hectare om zo de illusie te wekken dat het in dat geval gaat om een zeer lokale ingreep en niet om kaalkap. Bij 0,5 hectare heeft een kapvlakte echter bijna de oppervlakte van een voetbalveld en vertoont hij bijgevolg wel degelijk alle effecten van kaalkap. Een geval van opzettelijke misleiding, wetenschappers onwaardig.

Tegelijkertijd heeft de Stichting NatuurAlert over dit onderwerp een rapport laten vervaardigen door gerenommeerde, onafhankelijke onderzoekers, **waarin wordt aangetoond dat iedere vorm van vlaktekop zeer schadelijk is voor de duurzaamheid, biodiversiteit, microklimaat, waterhuishouding, bodemkwaliteit en koolstofvastlegging van bossen** (bijlage 2). Hierbij is de gangbare definitie van vlaktekop aangehouden: kap van alle bomen op een oppervlakte van meer dan 0,1 hectare. Bovendien wordt in dat rapport met harde cijfers aangetoond dat vlaktekop in Nederland economisch onrendabel is en veel kostbaarder dan kleinschalige vormen van bosbeheer, zoals selectieve uitkap en groepenkap.

Naar aanleiding van de tegenstrijdigheden tussen beide rapporten zijn er vanuit de Kamercommissie opnieuw vragen gesteld aan de minister over de gevolgen van kaalkap, waarbij de antwoorden niet ingingen op de omstreden kwesties. Dit heeft geleid tot twee moties die op 11 mei aan de orde zijn: de moties Vestering en Thijssen & Bromet, waarin van de regering gevraagd wordt om bomenkap van meer dan 0,1 hectare niet toe te staan.

Wij onderschrijven volledig de bevindingen in het rapport van de Stichting NatuurAlert en de tekst van beide moties. Er is in Nederland geen enkel maatschappelijk of financieel voordeel te behalen bij het toestaan van kaalkap tot 0,5 ha ten opzichte van selectieve uitkap van bomen en groepenkap tot 0,1 ha, een praktijk die tot voor tien jaar bij houtoogst gemeengoed was. Bovendien is kaalkap uitermate nadelig voor de recreatieve waarde van bossen. Recreatie in bossen vertegenwoordigt ook een aanzienlijke economische waarde die volgens cijfers van het CBS regionaal vele malen groter is dan de waarde van de houtoogst (bijlage 2).

Het is schokkend dat in het recente concept voor de 'Gedragscode soortenbescherming Bosbeheer' de mogelijkheid voor grootschalig kappen **terloops nog verder wordt verruimd door ook schermkap tot een oppervlakte van 2 hectare toe te laten**. Schermkap is niets anders dan gefaseerde kaalkap over een periode van circa 10 jaar. Deze nog kwalijker praktijk wordt in de Bossenstrategie niet eens genoemd. Het is buitengewoon merkwaardig, en waarschijnlijk onwettig, dat deze destructieve beheervorm in de aan de Bossenstrategie ondergeschikte Gedragscode wél wordt toegestaan. Het streven naar grootschalige kap houdt dus niet op bij een oppervlakte van 0,5 hectare. De bosbouwlobby zoekt kennelijk naar allerlei manieren om in bossen vrijwel onbeperkt hun gang te mogen gaan.

Bij dit alles dient u zich te realiseren dat **Nederland na IJsland en Ierland het bos armste land** van Europa is, dat bijna al onze bossen minder dan een eeuw oud zijn en dus pas aan het begin staan van de bosontwikkeling, en dat het recreatieve gebruik van bossen veruit het meest intensief is binnen Europa. Eenmaal gekapt, duurt het verscheidene mensengeneraties voordat nieuw aangeplant bos de plaats van gekapt bos kan innemen.

De Tweede Kamer heeft op 11 mei dus een duidelijke keuze. Kiest zij voor vlaktekap en het kortetermijnbelang van een belangengroep van boscijfers, planners en aannemers van boswerkzaamheden en houthandelaren? Of kiest zij voor kleinschalig bosbeheer, gericht op duurzaamheid, biodiversiteit, milieukwaliteit en het belang van de bevolking bij ongestoorde bossen met hoge natuurwaarden en een grote recreatieve waarde?

Wij dringen bij u en uw Kamerfractie erop aan op 11 mei a.s. te stemmen vóór beide moties van Vestering en Thijssen & Bromet die geen kap boven een oppervlakte van 0,1 hectare willen toestaan.

Met vriendelijke groeten,

Namens de Arnhemse Bomenbond en Omgeving

Anne Ferwerda en Joost Blasweiler

De Bomenbond Arnhem en Omgeving is een samenwerkings-verband van:

Bloei! In Arnhem, Actievoerders voor de bomen in Arnhem en omgeving, Stichting EDSP ECO, Natuur en Milieu Schuytgraaf, Werkgroep Behoud Bomen in Arnhem, Elderveld Groen, Redactie Bomen en Bos, Werkgroep Klingelbeek, Werkgroep Doorwerth, Arnhems Peil.

Secretariaat adres: Jan Vethstraat 9, 6813 HJ Arnhem

Bijlagen volgende bladzijde:

Bijlage 1. Stichting NatuurAlert. 2020. Ecologische effecten van vlaktekop op de kwaliteit van bosecosystemen. 68 pp. <https://natuuralert.nl>

Bijlage 2. E. Arnolds. 2021. Een toekomst voor bossen en bomen - Een alternatieve Bossenstrategie voor 2030 en later. 69 pp. <https://schepping.org/bossen>

Bijlage 3. J. Kuper. 2021. Amendement op de Bossenstrategie. 15 pp. www.natuurvolgendbosbeheer.nl.